

Sygn. akt. I C 633/20 upr.

UZASADNIENIE

postanowienia z 3 lipca 2020 r.

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, w pozwie z dnia 31.03.2020 r. domagała się zasądzenia od strony pozwanej – (...) /S z siedzibą w K. kwoty 4.125 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 7.11.2018 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przypisanych (k. 1-5).

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 18.08.2018 r. uszkodzony został pojazd marki S. (...) o nr rej. (...), należący do A. D., zam. w N.. Sprawca wypadku miał wykupioną polisę ubezpieczeniową u strony pozwanej. Na czas kasacji szkody, poszkodowana zmuszona została wynająć samochód zastępczy, albowiem był on niezbędny do organizacji jej codziennego życia. Uszkodzony pojazd został oddany do naprawy 20.06.2018r. Okres wynajmu wyniósł łącznie 51 dni. W dniach 20.06.-22.06. poszkodowana wynajęła samochód marki F. (...) za cenę 150 zł, a następnie F. (...) za stawkę dobową 160 zł. Pozwana uznała swoją odpowiedzialność przyznając odszkodowanie w kwocie 1.955 zł za czas najmu wynoszący 19 dni oraz stawkę 105 zł. Ostatecznie jednakże właścicielka uszkodzonego samochodu zawarła ze stroną powodową umowę cesji wierzytelności przysługującej jej względem strony pozwanej z tytułu odszkodowania za wynajem samochodu zastępczego. Uzasadniając właściwość miejscową tut. Sądu, strona powodowa powołała się na art. 34a ustawy z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – jako właściwy ze względu na miejsce zamieszkania poszkodowanego lub zaistnienia szkody.

Strona pozwana (...) /S w K., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 17.06.2020 r. domagała się odrzucenia pozwu oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych (k. 33-41).

W uzasadnieniu wskazano, że wobec faktu iż powód w niniejszym postępowaniu nie posiada statusu ubezpieczającego, ubezpieczonego, czy uposażonego z tytułu ubezpieczenia, lecz jest wyłącznie profesjonalnym podmiotem skupującym wierzytelności z umów ubezpieczenia, nie korzysta on z możliwości wytaczania powództw przed sąd znajdujący się w innym państwie członkowskim, niż siedziba ubezpieczyciela. Powołała się również na Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych oraz wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej między innymi z dnia 31.01.2018 r., sygn. C-106/17. Z ostrożności procesowej wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd zważył, co następuje:

Zarzut braku jurysdykcji krajowej podniesiony przez pozwaną jest zasadny.

Wytoczone w niniejszej sprawie powództwo dotyczy wierzytelności w stosunku do ubezpieczyciela, nabytej przez stronę powodową - w drodze umowy cesji – od poszkodowanej A. D..

Na wstępie należy zaznaczyć, że w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (dalej zwanym: Rozporządzeniem nr (...)).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Rozporządzenia nr 1215/2012 z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania [lub siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego państwa członkowskiego. Zasada ogólnej jurysdykcji sądu miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego jest wyrazem idei wyrażonej w motywie 15 wspomnianego aktu prawnego, wedle którego „przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne i opierać się na zasadzie, że jurysdykcję

w ogólności [co do zasady] mają sądy miejsca zamieszkania pozwanego. Tak ustalona jurysdykcja powinna mieć miejsce zawsze [być zawsze dostępna], z wyjątkiem kilku dokładnie określonych przypadków, w których ze względu na przedmiot sporu lub autonomię stron uzasadnione jest inne kryterium powiązania [uzasadniony jest inny łącznik].”. Jednocześnie w Rozporządzeniu nr (...) wprowadzono wyjątki od zasady jurysdykcji ogólnej, u których podstaw – wedle motywu 18 – leży założenie, że w sprawach dotyczących ubezpieczenia, umów z udziałem konsumentów i z zakresu prawa pracy strona słabsza powinna być chroniona przez przepisy jurysdykcyjne dla niej bardziej korzystne niż przepisy ogólne. Wyjątki te odnośnie do umów ubezpieczenia reguluje sekcja 3 zatytułowana „Jurysdykcja w sprawach dotyczących ubezpieczenia”. W myśl art. 11 ust. 1 lit b) ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może zostać pozwany w innym państwie członkowskim, w przypadku powództwa ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia - przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania. Natomiast na mocy art. 13 ust. 2 Rozporządzenia nr 1215/2012 przepisy art. 10, 11 i 12 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne.

Przedstawiona regulacja umożliwia zatem wytoczenia powództwa przeciwko ubezpieczycielowi przed sądem miejsca zamieszkania poszkodowanego, który stosownie do art. 822 § 4 k.c. jest uprawniony do dochodzenia roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Zauważyć jednak należy, że w niniejszej sprawie strona powodowa nie jest poszkodowana A. D., lecz profesjonalny podmiot (...) sp. z o.o. z siedzibą w N., który nabył wierzycielność poszkodowanej na podstawie umowy cesji. Zaznaczyć także należy, że działalność strony powodowej koncentruje się wokół świadczenia usług związanych z najmem pojazdów zastępczych, jak również dochodzeniem odszkodowań od ubezpieczycieli, o czym świadczy zawarcie z poszkodowaną A. D. umowy cesji wierzycielności oraz udzielenie powodce pełnomocnictwa do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Tym samym istotną jest kwestią, czy przedsiębiorca, który nabywa wierzycielność od bezpośrednio poszkodowanego na podstawie umowy cesji może korzystać ze szczególnej ochrony, jaką stanowi forum actoris.

Kwestia ta była przedmiotem rozważań Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. C-106/17, na kanwie podobnego do będącego przedmiotem niniejszej sprawy stanu faktycznego podkreślił, że odstępstwa od zasady jurysdykcji ogólnej jako wyjątki muszą być interpretowane ściśle, zaś celem sekcji 3 rozdziału II rozporządzenia nr (...) jest ochrona strony słabszej przez przepisy jurysdykcyjne bardziej dla niej korzystne niż przepisy ogólne, a nabywca praw osoby bezpośrednio poszkodowanej, który sam może zostać uznany za stronę słabszą, powinien móc skorzystać ze szczególnych norm kompetencyjnych określonych w art. 11 ust. 1 lit. b) w związku z art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr (...). Jednocześnie (...) zaznaczył, że ochronna funkcja przepisu art. 13 ust. 2 nie obejmuje osób, wobec których taka ochrona nie jest uzasadniona. Ma to zaś miejsce wówczas, gdy sprawa ma się toczyć pomiędzy profesjonalnymi uczestnikami obrotu w sektorze ubezpieczeń, spośród których żaden nie może zostać uznany za znajdującego się w słabszej pozycji w stosunku do drugiego. Co istotne Trybunał podkreślił, iż „Okoliczność, że profesjonalista (...) prowadzi swoją działalność w ramach małej struktury organizacyjnej, nie może prowadzić do uznania, że chodzi o stronę uznawaną za słabszą aniżeli ubezpieczyciel. Dokonywanie w każdym wypadku oceny kwestii, czy taki profesjonalista może zostać uznany za 'stronę słabszą', co warunkuje uznanie go za objętego zakresem pojęcia 'poszkodowanego' w rozumieniu art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr (...), rodziłoby bowiem ryzyko podważenia pewności prawa i byłoby sprzeczne z celem ustanowionym w motywie 15 owego rozporządzenia, zgodnie z którym przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne.”.

Przenosząc powyższe na kanwę przedmiotowej sprawy należy uznać, że brak jest podstaw, by traktować stroną powodową - prowadzącą działalność gospodarczą, jako stroną słabszą, a przez to zasługującą na objęcie jej szczególną ochroną przewidzianą w sekcji 3 rozporządzenia nr 1215/2012, co uzasadniałoby jurysdykcję sądu polskiego. Skoro zaś w sprawie brak jurysdykcji krajowej, a pozwany podniósł ten zarzut przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, co uzasadniałoby stosownie do art. 26 Rozporządzenia nr (...) prorogację jurysdykcji sądów polskich, to pozew w świetle art. 1099 § 1 k.p.c. - wobec braku przesłanek z art. 1104 § 2 k.p.c. i art. 1105 § 6 k.p.c. - podlega odrzuceniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł, jak w sentencji postanowienia na zasadzie powołanych przepisów.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować uzasadnienie; oraz Urlop Ref i zwolnienie L4 do 9.9.2020
2. doręczyć odpis uzasadnienia pełnomocnikowi strony powodowej
3. kal. 7 dni

N., 16 września 2020 r. Sędzia Bartosz Danielski